

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

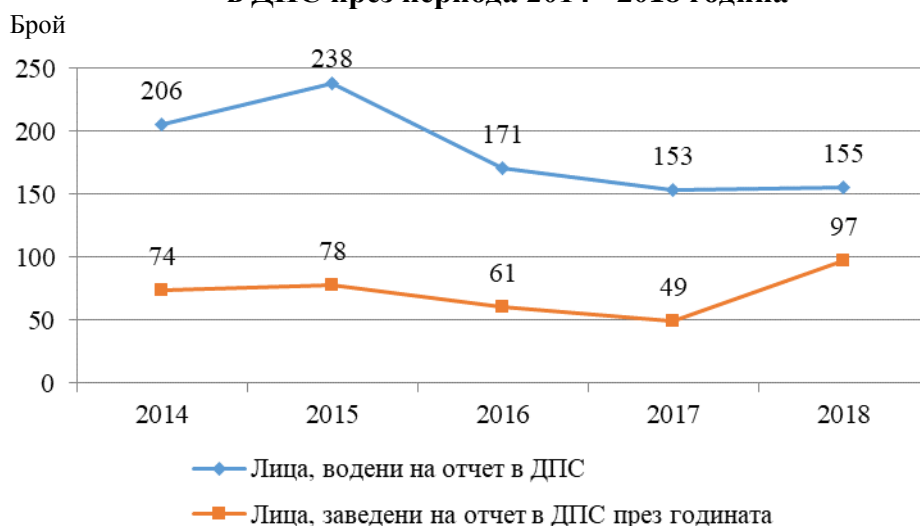
През 2018 г. в област Шумен **на отчет¹ в ДПС са водени** 155 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. В сравнение с 2017 г. броят им се увеличава с 2 лица, или с 1.3%.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС от областта лица са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 г.) - 67.1%;
- малолетни (8 - 13 г.) - 32.9%;
- момчета - 118 (76.1%);
- момичета - 37 (23.9%);
- учащи - 128 лица (82.6%).

В област Шумен малолетните и непълнолетните лица **заведени на отчет в ДПС** през 2018 г. са 97, или 62.6% от всички водени на отчет лица. Момчетата са 78, а момичетата - 19.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2014 - 2018 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

През 2018 г. в областта са **снети от отчет в ДПС** 42 малолетни и непълнолетни лица (27.1%) поради:

- поправяне на поведението - 17 лица (40.5%);
- навършване на 18 години - 25 лица (59.5%).

Противообществени прояви

В област Шумен **преминалите през ДПС за извършени противообществени прояви** през 2018 г. малолетни и непълнолетни лица са 196. От тях малолетните са 55 (28.1%), а непълнолетните - 141 (71.9%). Спрямо 2017 г., броят им се увеличава с 13 лица, или със 7.1%. От общия брой на лицата, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви, момчетата са 122, или 62.2%, а момичетата - 74 (37.8%).

В структурата на противообществените прояви в област Шумен, най-голям е делът на преминалите през ДПС за: „бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 8.7%, следвани от „употреба на психоактивни вещества“ - 7.1% и „повреждане на обществена и/или частна собственост“ - 6.6%.

Извършени престъпления

През 2018 г. в област Шумен броят на **малолетните и непълнолетните лица, водени на отчет в ДПС за извършени престъпления** е 158, с 18 лица, или с 12.9% повече в сравнение с 2017 година. От тях 37 лица (23.4%) са на възраст от 8 до 13 години.

Кражбите са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършители на кражби са 113 лица, или 71.5% от всички, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е делът на извършителите на взломни кражби - 30.1% (34 лица), следвани от кражби от магазини или други търговски обекти - 16.8% (19 лица).

В областта 14 лица на възраст от 8 до 17 години, или 8.9 % от всички водени на отчет в ДПС за извършени престъпления, са регистрирани за унищожаване и повреждане на имущество, 12 лица (7.6%) - за хулиганство, 6 лица (3.8%) - за нанесени телесни повреди.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2018 г. в област Шумен пострадали от престъпления са 47 деца, от които 26 (55.3%) са момчета, а 21 (44.7%) - момичета. Малолетни са 23 лица (48.9%), а непълнолетни - 24 (51.1%).

През 2018 г. най-голям е броят и делът на малолетните и непълнолетните, пострадали от нанесени телесни повреди - 8 лица (17.0%) и кражби - 7 лица (14.9%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2018 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Шумен **са образували** 145 възпитателни дела, от които 122 (84.1%) - по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 145, като от тях в срок до един месец са решени 98 дела, или 67.6%. **Прекратени** са 7 дела. В края на 2018 г. 3 дела, или 2.1% от образуваните, **са останали несвършени**.

През 2018 г. местните комисии са наложили 258 **възпитателни мерки** в съответствие с **чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните** на 197 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 203 общественоопасни деяния.¹

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- „предупреждение“ - в 126 случая (48.8%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - в 46 случая (17.8%);
- „задължаване да участва в консултации, обучения и програми“ - в 18 случая (7.0%);
- „предупреждаване за настаняване във възпитателно училище интернат (ВУИ) с изпитателен срок до 6 месеца“ - на 16 малолетни и непълнолетни (6.2%);
- „задължаване да се извини на пострадалия“ - в 14 случая (5.4%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи“ - в 12 случая (4.7%);
- „задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото“ - в 8 случая (3.1%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- малолетни са 49 лица (24.9%), а непълнолетни - 148 (75.1%);
- момчетата са 163 (82.7%), а момичетата - 34 (17.3%);
- повече от половината (55.8%) от децата, на които са наложени възпитателни мерки, са с основно образование (110 лица).

През 2018 г. 55 деца са преминали през съществуващите на територията на област Шумен консултативни кабинети, а обществените възпитатели са работили със 105 лица на възраст 8 - 17 години. Организиран са 18 тематични кампании за превенция, в които са обхванати 4 000 лица.

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ - <http://www.nsi.bg>, раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в ИС „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).